

12.12.1329

25.12.1913

تریست نامه

۱۱۷۷

استانبولده صنعت طباعتی تأسیس وایلک مطبعه‌ی کشاد ایدن «ابراهیم متفرقه» مرحومک

۱۶۵

قاسم باشاده ادریسن مختلف مقبره‌ی جوارنده‌کی قبری

[فوتو - فرید ابراهیم]

Au cimetière de Cassim Pacha :

Le tombeau de feu IBRAHIM MÛTÉFÉRICA, fondateur de la première imprimerie à Constantinople.

(5)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.620.3

ارمنیه مکانی

۱۵

۱۷۴۰ تیر

26.10.1913

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.620.L

ارشیو دوکانات

دستورات

دوکانات

1742 م

28.10.1913

مربوط بولونه-ق تکلیف اپهاری تحت
قراره آن شدر .

1913م

حکمه
1739

ارمنی حرفه ایل بیک بشیوزنجی سنه
ایجادی و ارمنیجه طبعک درت بوزنجی
سنه دوریه-ی هناسبیله بر طاق مراسم با پیله گه
قرار ویرلدیکی هموهر . پطریق خانه نک
فرنیب ایندیکی عمومی مراسمدن باش-قه
خصوصی هیئتler طرفندن ده خنلخ تظاهر اند
بولنامه قده در . او لیدی کون غلطده کی ارمنی
مکتبنده بوتون طلبه و معلمینک و بر جوق
اهالینک اش-تر اکله ایلک ظاهرات اجرا
اولنیت-در . صهانیه مکتبی هدبری خاجیک
افندی طرفندن بر نعاق اراد اولنیش ، او پرا
فرانسه ز مقبلوند ارمنی افندی طرفندن ده
لایف هوالر تفی ابد مشدر .

یاننده پک اشناجیقدیم کو جوک هاچه اسدکمله سی
اسکی و ضمیتی ایله دور بیور .

D

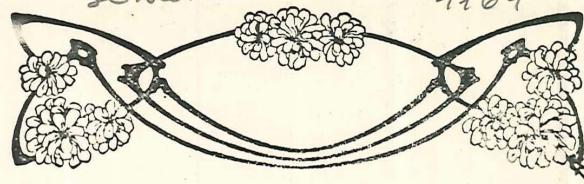
TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.620.5

الكتاب

دعا

١٧٣٩

25.10.1913

ارمنی حروف

فاضل محترم دفتر خاقانی ناظری محمود اسعد افندی حضرتلينك (صباح) ده انتشار ايدن مقاله‌لري :

صبح غزنی‌لنك جمه کونکی نسخه‌سنه « شرق تاریخ‌خدن بر صفحه » عنوانی آلتنده صباح محترم سرستونی افندی حضرتلى طرفندن « ارمنی حروفی ، طباعی ، ادبیاتی » حفظه يازش اولان مقاله « عالمانه بیوک بر منویته مطالعه ایتمد . بتون علم و دانش مرأقیلرینه خاص بر حسن منتداری ایله صاحب مقاله‌یه قارشو کنده‌یی مديون شکران عد ايلدم . اکر مسئله يالکز ارمنی لسان وادیانه عائد اولسه ایدی . بحثه قارشعق ایچون کنده‌ده بر صلاحیت کور مندم . لكن موضوع بحث قسم‌ا ارمنی حروفی عائد اولسنه واعجز لری ده ام مختلفه طرفندن استعمال ایدیلن حروفک منشای ویدیکر به قرابت و مناسبی يحققه خیلی تبعانده بولتش اولدیغمه پناه بوباده که تدقیقاً ایمک ارمنی يازیسنه عائد قسمی بروجه زیر خلاصه بیانه جرأتیاب اولدم :

دیگر بعض اقوام کی ارمیلر بیوک بیاچادیچون اول امرده ارمنی لسان‌نده موجود صوتاری روم‌القباسی صرمه‌سنه تصنیف ایتمش وبعده آنلری افاده ایمک اوژره - احتمال که قسم مهی اوچه مستعمل يازینک اشارتلرندن مقتبس - بر طاق اشارقلار اختراع ایشدر . باختراuden صوکره ارمنی ادبیانه بیوک بر انکشاف کلش ، بیوک بر ترقی غایان اولمشدر . بر طرفدن نصرانیتک ، دیگر طرفدن اووقنک قیصریه م لکنه منسوب علمانک تأثیرله یونان ادبیاتنه بیوک بر میل حاصل اولمش وارمنی‌لدن بر جوک کیمسه‌لر اشبو ادبیاتی اکتاب ایچون اسکندریه ، آتنه ، استابول ، روما مکتبه‌یه عنیت ایشدر . زنکین ، متوع ، الاستیق اساتلرینه الیوم اصلاری ضایع اولان بر طاق یازمه کتابلری وبالخاصه عبرانی‌لرک کرت . قارئ ایچون کشت انجویز ترجمه ایشدر . والحاصل راهب مسروبک اختراعی سایه‌سنه ارمنی لسانی صرعتله بر امان تحریر ، لسان ادب صره‌سنه بچشم‌در .

اوجنجی دور اون ایکنچی عصرده باشـلار ، ارمنی لسانه عائد بعض اصوات مرسوب الام ایله دوچار آمدیل اولش ، حرفلرک شکلار نده هم تهدلار حصوله کلش ، یوندن باشـه اوچله موجود اویلسان (۱) و (۲) حرفلری اضمام ایشـلر ، (۳) عرفی بالخصوص اهل صاییک شرقه ادخال ایتدکاری فرانسزجه ویا لا تینجه کلائی یازمقده استعمال اولمشدر . برووجهه مسروبک اختراعکر - دهسی اولان یازینک یانشده سرعتله یازیلور بر یازی تولد ایدوب آنکله بر لکنده دوام ایده لکشـدر . او وقتند بی ارمنی یازیسی بر کونا تحوله اوپراماشدر . محمود اسد

[۱] صوتاری دکل بلکه فکلری ازانه ایدن اشارتل .

برنجی دور قدیم الامدن بشنجی عصر میلادیده راهب مسروب زمانه قدر دوام ایدر . میلاد عیسادن چوک اسکی زمانلردن بری ارمیلر « آرامی الأصل » بیاچی استعمال ایدرلر دی که فیکه الفباسنک برشکل مخصوصه صیدر . حال بیکون « ایده نوغرام » نوعندن [۱] بعض حرفلرک استعماله دوامی مستشر قلن نظرنده بوکا بر دلیل لشکل ایمکده در . بیاچی ارمیلرک ترقیسه آز خدمت ایمک دکلدر . بونکله قسم اعظمی تاریخه عائد خیلی آثار ادبیه میدانه کلش

۹۰
سیوری
ولادیفی
تاپیس
فرانق
بیوک
رانه‌سی

TDV ISAM
Kütüphaneleri Arşivi
No 38.620.9

ارمنی حروفاتنک موجدی و قاتوغیقوس سحاقیک رفیق معرفی اولان مسروب

[۵۹۱ نجی صیغه‌ده کی مقاله ایله ۵۹۷ نجی صیغه‌ده کی قدره به صراجعت [« زاماناق » رفیقزک قلیشمی]

اجرا ایتمشلر، وارمنی حروفاتنک موجد و مختزه‌ی اولان واعنه‌دن
کورولوب قدیس ایدیلشن قاتوغیقوس سحاق و راهب مسروب
نامرینی کال احترام و تمظیم ایله یاد ایدرک اعلا ایله‌مشادرد.
داخیلیه ناظری طلمت بک و استانبول محافظی جمال بک-کبی
ذوات محترمه استانبولده ترتیب اولونان مراسمی اشتراك وارمنی
وطنداشلریمزک خصائل شکر کذارانه و قدردانیلرخی قدير ایله ،
تکملات فکریه لرینه و تعالی عرفانلرینه واسطه اولان ایجاد مهمک
خاطره‌سنی تجلیل ده وطنداشلریمزک حسیانه اشتراك ایله‌مشادرد .
دفتر خاقانی ناظر فاضل محترمی محمود اسد افندی نک ارمنی
حروف حقنده کی مقاله واقفانه لرینی بونسخه نک ۵۹۱ نجی صیغه‌سنه
نقل و درج ایمش اولدیغمز کی صباح سر مجرر محترمی دیران

دوام ایده‌جاتک در . احتمال که حکومت عنانیه ایله فرانسه وروسیه
حکومتی آرمینیه مسائل حاضرہ حقنده بر زمین تسوبه بولق
ایچون جریان ایدن مذاکره ائتلاف قطعی یه منجز او لو نجیه به قدر
یونانستان ایله عقد صلح ده او زایه‌جق .

سـ

ارمنی وطنداشلریمزک شنلکلری

ارمنی وطنداشلریمز ، بو هفتہ ایجنده ، کرک استانبولده و کرک
مالک عنانیه نک ساڑ طرفاننده و اوروبا و آمریقانک بولندقلی
یرلرنده ارمنی حروفاتنک ۱۵۰۰ نجی سنه ذوریه ایجادی وارمنیجه
حروف ایله طباعتک ۴۰۰ نجی سنه ذوریه احدائی مناسبیله شنلکلر

خبریه
بو خبر
واسرا
عنانیه ،
ایلاما -
صلح
لماستی
نظری
سانده
بن قدر

سیاحتلر اخیلرندن صوکره آزادیغی هیچ بر طرفده بولمیدنند، اجنبی مدنیتلرندن امیدنی کشم و عادتاً کندیسنه بولال استفراق حاصل اولمش در . راوی راهبری بوراده مستلهه بر جهت روحانیه قاریشیدیر بیورلر . اکثر اقوامک بوکی احوالنده کوزیله کلدیکی اوزره ، موافقی قوق الطیمه برقدرتک مداخله شه حمل ایدبیورلر . مسروبک علم منامده اسرار انکنن بر دست طرفدن قوه طاش اوزرینه بعض حروف یازدیغی کوزه رک ، اوذری خاطرده طوتیغی و (دانیال) دن اوکرندیکی حروفک نوافصی ایشته بوصورته اکمال اولنديغی بیان ایلیورلر .

مومى الیه روم ماتتندن (هرباپوس) نامنده ماھ برخطاطک معاونتیله . یکی حروفاتک اشکانی اصلاحخدن صوکره (وافارشادا) عودت ویک پارلاق برقبوله مظهر اولمش در . حکایمنک عوامنه عاذ اولان قسمندن صرف نظر اولورسه ارمی حروفاتک درجه مکمایت حاضرنه (مسروب) که هتیله ایصال اولنديغی آکلاشیلر ...

ایلک ارمی مطبعه سنی ، کندیسنه (مغاربارد) یعنی (کناهکار) عنوانی ویرن آغوب نامنده بوی ۱۴۱۳ ده وندیکده تأسیس وارمنی حروفیله درت کتاب طبع ایلش در . طباعتك موجدی اولان (کوتسبغ) ایلک اثری ۱۴۵۵ سنه سنه طبع ایتش اولدیغه کوزه ، فن جدیدک ، ارمینیلر طرفدن ، احداشندن آنچق اللی سکز سنه صوکره و قوع بولندیغی آکلاشیلور . برمدت پک محدود بر مقدارده کتاب طبع ایلش اولوب ، از جمله ۱۵۶۵ و ۱۵۶۷ ده یته وندیکده و ۱۵۸۴ ده واون یدنچی عصر میلاد ظرفده لهستانک (لیوف) شهریه روما و میلان و پارسده بعض رآنمار تمیل ایلش اولدیغی کوریه رز . اوون یدنچی عصر میلادک ابتدائنه قاتوغیقوس (سراپیون) حروفات دوکدیرمک و کتاب باصدر مقایجون اوروباه مأمورن مخصوصه کویدر شدز ده . ایرانیک (یکی جوغ) شهربنده تأسیس اولان مطبعه نشریه باشلامش و ۱۶۹۵ (آمستدام) ده تأسیس اولان ارمی مطبعه سندن ارمی لسانیله ایلک خریطه طبع اولمش در . ۱۸۱۳ ده (وندیک) ده (سن لازار) اطمیش (مختاریان) یاخود (مختاریست) مناستری تأسیس اولهرق بر طاقم کتب مذهیه دن بشقه مطبوع اولهرق ایلک ارمی لغای و وجوده کتیر ایلش در . (مختاریست) رهاینک بر قسمی وندیکده کی مناستردن آریلهرق ایپراطوزیجه (ماری ترهز) دن آلدقلری بعض امتیاز الله شهر مزکورده کائن دیکر (مختاریست) مناستر و مطبعه سنی وجوده کتیر مشادردر

ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب
ف	ف	ف	ف	ف	ف	ف	ف	ف	ف
ه	ه	ه	ه	ه	ه	ه	ه	ه	ه
ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك	ك
گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ	گ
ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ
ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ
ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ	ئ

ارمنیجه حروف - بوبوک و کوچوک

[اختراعنک ۱۵۰۰ نجی سنه دوریه سی مناسبیله]

کلکیان افدى بک ارمی حروف و طباعته و ادبیاته ده مقاله مدققاًه لرندن ده بر راج فقره سنی بروج زیر اقباس ایدبیورز : ۳۹۶ - ۳۹۹ سندلرنده مملکتک ایران حایه سنده بولان قسمتنه اوچنچی (خسرو) اجرای حکومت ایتمکده اولوب ، قاتوغیقوسلق مسند روحانیسی ده نصرانیتک ارمینلر میانشه انتشارینه خدمتله اشتهر امتن اولان (کرقوز) ک احفادندن (سحاق) نامنده غایت مکمل تحصیل کورمش بر ذات طرفدن احرار اولنقده ایدی .

دارون [موش] ایالی دا خلنده (هاچکراج) قریبی اهالیسندن « ماشدوچ » نامنده بری خدمت عسکریه ایله سرایه انتساب ایتش وعلم و عرفانی ، بالخاصه مملکتکه کثیره استعمال اولان روم ، آنوری ، ایران لسانلرینه وقوف ایله مظہر توجه هه اولهرق عسکر لکی بر اقوب غایت مهم بر مسند اولان سرانی کتابته تعین اولنمش ایدی .

اوراق رسمیه نک ملل ساره حروفات و بلک لسانیله یازلستندن ایلری کلکن محاذیر (ماشدوچ) ک بو خدمتنه ایکن جالب دقتی اولدیغی آبی ، برآز صوکره ، ارمینلرک هنوز خرسنیانی قبول ایته مش اولان قسمتنه نشر نصرانیت غایبیله قاتوغیقوس (سحاق) طرفندز صرف اولان مسامی به اشتراک ایمک اوزره خدمت کتابی ترکله صنف رهاینی کیرمش و (قوغنان) قطعه سنه کوندرلیسی اوزرینه ، ارمی لسانیله محتر کتب دینیه بولندیچه تشیباتشده موفق اولهمه چنی بالفعل آکلامش و بناء علیه بولسانه مخصوص حروفاته اولان احتیاجی بر قات دها تقدیر ایلش در .

بونک اوزرینه قاتوغیقوسلک نزدینه عودتله بوباده کی مطالعاتی بیان ایتش و فکرینک اصادی کرک رئیس روحانی و کرک دیکر ارکان رهاین طرفدن تصویب اولنديغی کی کیفتی (خسرو) ک وفاتیله مشارالیه استخلاف ایدن - و معارف پرور لکی ایله مشهور اولان - (ورامشابوچ) ه بیان اولنقده ، اصادی تصدیق ایدلکدن بشقه ، ائوریه ممالکتنه دانیال نامنده بر پسپوچ نزدنده ارمی حروفاتی موجود اولنديغی خبر ویریلرک بورحروفاتک جلبه لزوم کوستنلش در ...

(دانیال) ک نزدنده بورحروفاتک نصوصتله بولندیغی ، مستعمل اولوب اولنديغی ، مستعمل دکل ایسه نچون « ارمی حروفاتی » دینلری مجھول در ... رهبانیتی احرار ایتمیله برابر (مسروب) نامنی آمش اولان (ماشدوچ) بعض تلیذری ایله برابر ، بالذات (دانیال) نزدینه عنیمت ایدرک خیلی اوغر اشمش ایسه ده یکی تدقیقات و تبعاتی ده بر تئیجه مفیده ویرمیکنندن ، برابر نججه کوتور . دیکی تلیذانشک ایکیدن ماعدادسی بر قسمی آنوری ، دیکر قسمی روم ادبیاتی اوکرنمک اوزره ، محلی مکاتبندن بیرینه قید ایتدیرد کدن صوکره عودت ایلش در .

مسروب ارمی حروفاتنک اکمال نوافصی ایچون اوزون

19. 12. 1329

۱۸۶ صحیفه

تروت فون

اپاهم منصه

نومرو ۱۱۷۸

اداره حقنده بیان مطالعات ایمک و نظارتہ تعلق ایدن دعاوی بی
اقامه و تقبیب ایلسلکه مکلفدر .

ماده ۱۰ — مأمورین مدیریتی بالعموم مأمورین ملکیة داخلیه
عائد قیود اساسیه و فرعیه بی شطعم و بونله متعلق ترجمہ حال
دوسیه لرنی احضار و وقوفاتی تعقیب و مأمورین حقنده کی معاملات
و خبراتی اداره واجرا ایدر .

ماده ۱۱ — سجل راحوال مدیریتی بالعموم مأمورین دولتك
ترجمہ حاکمیتیک تسجیل و وقوفاتک تعقیب و سانامہ دولتك ترتیب
و تنظیمی ایله مکلفدر .

ماده ۱۲ — نفوس مدیریتی دولتك نفوس معاملاتی و نظارتک
بوکا متعلق اولان خبراتی اداره واجرا و نفوس ایستاتیستیکلری
ترتیب و تنظیم و تحریر نفوس حقنده تدابیر لازمه اتخاذ و تطبيق
و نتایجی تدقیق و تلفیق ایدر .

ماده ۱۳ — جلسخانه لر مدیریتی جلسخانه لر حسن محافظه
و اداره سی و انشا آت و تعمیراتک اجراسنی تأمین و صورت اداره لرنی
تنظيم و معاملات حسایی سی تعقیب و بونله عائد خبراتی ایفا ایدر .

ماده ۱۴ — اوراق مدیریتی بالعموم اوراق واردہ و صادرہ بی اخذ
وسوق ایله بونلرک معامله قیدیه سی ایفا و دوسيه لرنی تنظیم و حفظ ایدر .

ماده ۱۵ — بالاده تعداد اولان مدیریتیک بشقه داخلیه
نظارتنه مربوط هیئت تقییشیه و صحیه مدیریت عمومیلری موجود
اولوب بونلرک تشکیلات و وظائی نظمیات مخصوصه ایله تعین اوئندر .

ماده ۱۶ — دردنجی ، بشنجی ، ارجی ، اون برنجی ، اون
ایکنجی واون دردنجی ماده لرده و ظائی تعین اولان مدیریتیک قادر وسی
بودجه قانونیه معین اولوب بودنه مجددآ تشکیل ویا تشکیلاتی توسعی
ایدیلن قلم مخصوص ایله اداره عمومیه داخلیه ، امور محلیه ولایات
امور عشاير و مهاجرین و جلسخانه لر مدیریتیک قادر وسی

مشاور لرنک قادر وسی اشبو نظمنامه مربوطدر .
ماده ۱۷ — اشبو نظمنامه نک اجراسنده داخلیه ناظری مأموردر .

ابراهیم متفرقہ

۱۰۸۵ - ۱۱۶

چون عصرلرده دولت عناییه نک خدمته داخل اولان بخارلر
عنایی ملته اجرا ایتدکلری قائدی ایشلر ایله بالخاصه ایکی ذا
سرفراز اولشدر .

بونلرک بربی طوبھی اوربان دیکری مطبعه جی ابراهیم متفرقہ
ابراهیم متفرقہ قالوینیست خریستان مذهبندہ اولان
برجگار عائلہ سندن ۱۶۷۴ سنہ میلادیہ سنده یعنی ۱۰۸۵ سنہ جج
سنده جمارستانک شرق طرفندہ اولان قولوزوار شهرندہ دو غمث

اویزماندہ جمارستاندہ قاتولیکلر ایله پروتستانل آرساندہ
ایدن رقاپت دولایپسیلے بومذہپلردن بینشک موجلری ک

ماده ۲ — مستشار معاملات عمومیه ناظرہ معاونتله و ناظر
طرفدن تودیع اوله جق بالجمله امور نظارتی ناظر نامه اداره
و مشیتله مکلف و مقام نظارتہ قارشی مسئولدر . نظارت حقوق
مشاوری وظیفه منضمہ اوله رق مستشارک معاونتکنی و مشاورلک
قلئی ده علاوه مستشارلک قلمی وظیفه منی ایفا ایدر .

ماده ۳ — قلم مخصوص ناظرک داخلی و خارجی امور و خبرات
خصوصیه و خرمانه سی ایفا و ناظرله ملاقات و مناسبات زمان و صورت
اجراسنی تعین و تنظیم ایدر . نظارت شفره قلمیه حرمن مخترین
ترجمانلئی قلم مخصوصه مربوط و نظارتک ترجمه اموریده قلم مذکوره
محولدر .

ماده ۴ — محاسبه مدیریتی نظارتک و مقام صدارتیه شورای
دولتك بودجه لرینه متعلق معاملاتی ایفا و صرفیات تمهداتی تدقیق
و مرائبیه ایله قید حسابیه بی ضبط و تنظیم و امور محاسبه بی عائد
خبراتی اداره واجرا ایدر .

ماده ۵ — امنیت عمومیه مدیریتی آسایش و انضباط مملکتنه
وضابطه عمومیه متعلق هر نوع امور و معاملاتی تعقیب واجرا
و بوباده کی خبراتی اداره و ایله مکلف اولوب بولیس تشکیلات
و تنسقیاتیه بولیس مکتبیتک اداره سی دخی مدیریت مذکوره بیه
مودوعدر . امنیت عمومیه مدیریتک تشکیلات و وظائی آیرجیه
برنظامنامه ایله تعین اوئندر .

ماده ۶ — اداره عمومیه داخلیه مدیریتی قوانین و نظامات ایله
مأمورین ملکیة داخلیه بی مودوع اولان و دواڑ سازه نظارتک تعلق
اویلان بالجمله وظائف و معاملات عمومیه اداریتک صور اجراء سی سی
تدقیق و تعقیب و ایچاباتی تعین واجرا ایله بوباده نظارتک دیکر
نظارتکلر و ولايتلرک خبرات رسیمه سی اداره و ایفا ایلر .

ماده ۷ — امور محلیه ولایات مدیریتی ، ولایات بودجه لرینه
تدقیق و تصدیقہ و تأسیس و اداره سی ولایتله مودوع و مصارف
ولایات بودجه لرینه عائد و موضوع اولان طرق و معابر و امور نافعه
خصوصیه ایله تدریس ابتدائیه وتالیه و تأسیس زراعیه و صناعیه
و تجارتیه و سازه بیه والحاصل اداره ولایات قانونیک اداره خصوصیه

فصلنده محتر بالجمله خدمات محلیه بی و امور بلدیه بی متعلق معاملات
ومقررات و شبکاتی تعقیب ایله بوباده نظارتک حق مرائبی سی استعمال
واجرا و دیکر نظارتکلر و ولايتلرک خبراتی اداره و ایها ایله تکلقدر .

ماده ۸ — امور عشاير و مهاجرین مدیریتی عشايرک احوال
خصوصیه و عمومیه عادات و احتیاجات و تمايلات مخصوص سی
تدقیق ایله توطن و تدبیرلری اسباخ تھیه و احضار و احصار واجر آتنے
ایبدار ایمک و خارجدن کله جلک مهاجرینک سوق و اعشه و اسکانی
معاملاتی ایفا و داخلدن خارجہ و قوع بوله جق مهاجرتہ قارشی

تدابیر مانعه اتخاذ واجرا ایلکلکه مکلف اولوب نظارتک بو مسائی
حقنده کی خبراتی ده اداره ایله .

ماده ۹ — حقوق مشاورلک امور نظارتک عائد قوانین
و نظامات و تعلیمات لایحه لرنی واوام عمومیه مجموعه لرنی
واحصار و تودیع اوله جق هر نوع مواد و مسائل قانونیه و نظامیه

اوله جعفی بیان ایله‌دی .
و سیله الطاعه صدراعظم زمان او لان ابراهیم باشایه تقدیم او لندی .
صدر وقت بونک اهمیتی قدر ایله‌هان او دوره ک علماء و فضلاستدن
مرکب بر مجلس مشورت تشکیل ایله‌دی . مجلس طباعتک تأسیسی
تقدیر ایله‌دی ایسه‌ده تأسیسنه بردن بره رخصت و بر لیه‌رک بونک
افکار عامده مظہر حسن قبول او لمدی و قواعد شرع مینه تطیق
و توفیق ایله تأسیسی و تدبیدی ایچون شیخ اسلامدن استفتاسنه
قرار ویرلدی .

وجه شیخ الاسلام مولانا عبدالله افندی ایدی .
ابراهیم باشافتوای استحصلال ایله دکدن صوکره علمای زمانه‌دن
بر راقج ذاتی مصحح تعین ایتش ، بونک او زرینه سعید محمد افندی
وابراهیم آغا ادوات طبیعی احضار و اکال ایله ایلک عنانی
طبعه‌سی سلطان سالم جوارنده ابراهیم آذانک خانه‌سنه و ۱۴۰۰
سنہ محبریه‌سنه تأسیس ایتدیلر .
و اقا بعض کتاب‌رده ۱۳۹ او لمق او زرده کوستیلش ایسه‌ده
اصل دو غربی ۱۴۰ ده تأسیس ایدلیکیدر .
بومطبعه‌ده ایلک دفعه اوله‌رق باصیلان کتاب او تحیی عصر
محری یعنی سلطان مراد ثالث عصری علماسدن مشهور روانی محمد
افندینک تورکجه‌یه ترجیه ایتدیکی «صلاح» جوهری لقیدر .

بالآخره باصیلان کتاب‌رده کلنجه :

تحفه الکبار فی اسفار البحار
کاتب چلی - تاریخ طبع ۱۴۱ عدد طبع ۱۰۰۰

ترجمه تاریخ سیاح
۱۴۲ عدد طبع ۱۲۰

تاریخ هند غربی
۱۴۲ عدد طبع ۵۰۰

تاریخ تیمور گورکان
نظمی زاده بندادی - عدد طبع ۵۰۰

کلشن خلفا
نظمی زاده - عدد طبع ۵۰۰

اصول الحکم فی نظام الام
ابراهیم متفرغه - عدد طبع ۵۰۰

تاریخ مصر قدیم و مصر جدید
۱۴۲ عدد طبع ۵۰۰

منهبلنده کی ارباب علم و عرفانی تزیید ایله مخالفلری مغلوب اینکه
چالیشیلر ، بمقصد ایله کندی منهبلنده اولان فقیر ذکی چو جقلرک
جانا تدریسائی ایچون پاک چوق مؤسسات میدانه کتیردیلر .
ابراهیم متفرغه دخی ذکی چو جقلردن اولنله فقیر لکنه رغماً
قولله کیوم یعنی قوله تسمیه اولنان بیوک مکتبته تحصیل ایتمدی .
سوکرا اورته بخار قرالی توکلی بک اعنانیلرله اجرا ایتدیکی
بخار بده اون سکز باشنده اولان بوکنج طالب اسی مجھوں قالان
بررده برمفرزه عنانیل عسکرینه مصادف اولوب او زمانک عادی او زرده
عسکرل طرفدن فدیه نجات المقادی ایله اسیر طو تلشیدی ۱۱۰۵
ابراهیم آغا بوجهله ۱۱۰۶ راده لرنده استانبوله کتیرلوب
بوراده اسیر اوله‌رق صاندی .

۱۱۲۹ اده اسلامیق قبول و «آداب اسلامیه» نامنده برده از تأییف
ایله‌دی . بو کتاب علوم دینیه اسلامیه مکمل تحصیل ایتش اولدیقنه
برهانید . ایکی سنہ صوکره ۱۱۲۸ ده اوستره ایله و قوع بولان
حرب انسانده «بلغراد» ه کلن بخارلره ، ترجاناق ایتش ، خاتم
حربی متعاقب ، راقوچینک تکفور طاغنده اقامتی انسانده ،
قرالک معتبرنده ترجاناق و تورکجه کاتسلک و نظیفه‌سی ایفا ایتمش .
و یوم‌اموری ایچون الی . آقیه تعیناتی استانبول کمرکی مالندن ،
بالآخره خزینه عاصم دن آمشدر .

بسار و فچه معاهده‌سندن صوکره ، ابراهیم افندی صدراعظم له
ناسبت پیدا ایله‌مشن ، او صرمه‌ده یکرمی سکز چلی محمد افندینک
اوغلی محمد سعید افندی دلاتیله مطبعه تأسیسنه قیام ایله‌مشدی .

سعید محمد افندی سلطان احمد ثالث ایهمهم رجال سیاسیه‌سندن

ایله .

مورخ صبحی افندینک افاده‌سنه کوره . «سعید افندی جنابری
حدداًتنده حامل اسرار دولت اولمه‌شایان و مأمور اولیه‌ی خدمات
هابون ملوکانه‌ده ابراز جوهر رشد و کیاست اظهار صداقت و متنائله
مأثر جیله‌سی مذکور السنه انام » ایدی . دها کنج برشانده ،
پدری یکرمی سکز چلی ایله کتخدا صفتیله پارسه سیاحت ایتش ،
اور و پانک حیرت افزا ترقیاتی کورشم ، تدقیق ایله‌مشدی .
استانبوله عودت‌نده ارباب دقله کورشم ، مطبعه جیلتف ملک‌مذدده
ایله دفعه اوله‌رق تأسیسنه همت ایله‌مشدی .

حنی ابراهیم آغا «وسیله الطاعه» نامیله برساله یاز منق بونده
منه طباعتک فوادیه صایدی دو کدی . نیجه کتب نادره و فنیسه‌نک
مشکل الاستنساخ اولسندن دولایی تکثیر ایدیله‌مدیکنی و بو نسخه
نادره‌نک یانقینله طعمه‌دندان لهیب اولدیقنه طلبه علومک کتاب
تدارک‌نده عاجز قالقلری خی شاید مطبعه تأسیسنه مساعده اولنوزایسه
بر کتاب یاز نیجه قدر نیجه بیک کتاب زیور بخش ایادی مطالعین

ایتدی نقد وقتی مصروف تصنیف قوون
قیلدی کلک فکری موقوف ترتیب حکم
ایلدی ضبط تو ایله ایله اثبات وجود
اولدی احیای علوم ایله قلمران رقم
خادم بالذات اولورکن کامنی تلخ ایلیوب
ساقی مرک آکده صوندی طولو بر کاسه سم
نخل بالا شاخ جسمن خاکسار ایتدی فلک
اولسے باری حصه مند میوه باغ ارم
حسب حالی اوله نورس مصرع تاریخ نک
بصدی ابراهیم اندی صحن فردوسه قدم
۱۱۶۰

۲۵ کانون اول ۱۳۲۹
ابن الطارف نظام الربيع

فیوضات مقاطعیہ
ابراهیم متفرقہ - عدد طبع ۵۰۰

جهاننا
کتاب چلی ۱۱۴۷ عدد طبع ۰۰۰

تاریخ نیما جلد نانی
۱۱۴۷ عدد طبع ۰۰۰

تاریخ راشد جلد اول و تانی
۱۱۵۳ عدد طبع ۰۰۰

فرهنگ شعوری ، تاریخ افانیان ، تاریخ بوستن ، پولوینیا
زهزویتلدن و راقوچینک راهی فروزینیسکی طرفدن ابراهیم
پاشا ایچون تورکجه بر لفت تأییف ایدلشیدی . هولدرمانک صرف
تورکیسی ده بو مطبعه ده طبع اوئنیش فرانسزجه حرفلر پارسندن
جلب ایدلشیدی . ابراهیم متفرقہ دها صوکره خبره جی احمد پاشا
ایله بر ابر سیامی ایشلرده قاریشم سلطان محمود اول زمانشده
وقوعه کلن آوستیریه حریقی متعاقب مکالمات سیاسیه به مأمور اولشیدی .
وقائیده قاسم پاشاده ادریس مختفی قبری جوارینه دفن
اوئنیشیدی . تاریخ وفاتی منزار طاشی اووزنده حکوکدر .

کتابه سنك منارک صورتی شودر :
خواجہ دیوان ابراهیم اندی کم آنک
بضمہ مشدی بر نظیری صحن امکانه قدم

ذائق ماهیات اشیایه مدار انکشاف
طبع پاکی رسم و آین طباعتنه علم

عرب قادی

تسنیف اول و صوکره

— کچن نسخه دن ما بعد و خام —

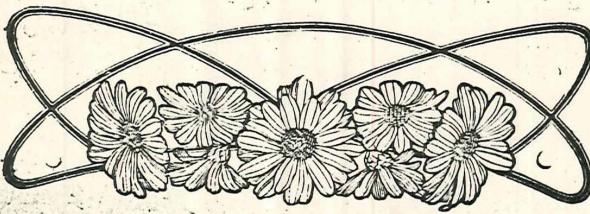
۴ — الخنساً — شعر و بلاغی ، متن اخلاقیه سی و ثبات
وعزی ایله مشهور ایدی . (قادییه) و قمه سند درت اولادی
میدان حرب و وغایه کوندرمش و قتلرینه دائز خبر آلدینی وقت
صوک درجه صبر و متنات کوسترمکله براز اظهار ممنویت ایتش
وحتی « بولله بر شرفه مشرف اولدیغمدن دولایی جناب حمه
حد وتنا ایدرم » دیشندرو .

۵ — عایشه بنت طلحه بن عیاده — ام کلثوم بنت ای بکرکه
قیزی در . قیزه سی و پیغمبرک زوجة محترمه سی حضرت عایشه ؟

(الهلال) مجموعه سندن :
۲ — زوجة نبوی عایشه بنت ای بکر قادبلرک اخلاقیه الک
متینی ، الک عقللیسی ایدی . هزارزو ایتدیکی رأی و عملده
پک ثابت قدم ایدی . فصاحتدن صرف نظر ، علم حدیث ، فن طب
واسائره ده و امور سیاسیه ده اختصاص ایله اشتھار ایتش ایدی .
۳ — اسابت ای بکر — حضرت عایشه نک همشیره سی در . و ذات
النطاقین اسمیله مشهوردر . زیر بن العوام ایله تزوج ایتش واندن
عبداء ایله دیکر بر قاج ارک اولادی دنیا یه کلش در . فوق العاده
عقل و حزم و علومت صاحبی ایدی .

اوافق برشلاله کی برآق ، بر آزده خیانت اولدینی کورولور . بوزمان پایا لرمه منکره لرنه رنک و حیات ویرن سویل طالی بر بولوط ، بر بهار بولوطیدر .
وبتون او مختلف رنکلرک طوبلاشدینی قعریشے یاقیندن باقلیرسے
الماں کی قاشدیریجی ، عشق قدر خراب ایدیجی بر نقطه ، کیزی بر روح
کشف ایدیلر ، او زمان آکلاشیلر که سیال ، ایدی بربولوط دکل ،
او قیضانچ ، یاقیجی بر کوز ، بر قادین ، بر کنچ قیز کوزیدر ! ..
— ۱۲ شترین تاریخ ۳۲۹

برهان جاحد

وادی النیل ۵۵

طباعت تاریخی

مصدره چیان «الهلال» جموعه سندن

اور و پاده طباعت ۱۴۳۵ سنه میلادی سنه اختراع اولوندی .
فقط شرق بوندن انجیق اون سکنر نجی عصر میلادی اوائلنده
نصیده اراولدی . طباعت ابتداء، موسیو بیانکی نک، ۱۸۵۹ سنه سندن
امشار ایدن آسیا جموعه سندن، در میان ایلدیکی وجهمه قسطنطینیه
پاسلاڈی . موسیو بیانکی، طباعتک قسطنطینیه یه دخجولی ۱۷۲۸ سنه سندن
واقع اولدینی والا اول شرق حروف ایله طبع اولونان کتابک، ۱۷۲۹
و ۱۷۳۰ سنه زی ازه سندن اولق اوژره، (صحاح الجوهري) نک
ترکیه ترجمه ایدوکنی یازیبور . وادی الیل ده و اسکندریه
جهتنه ایسه طباعت ، انجیق تاریخ مذکوردن یتش سنه صوکره
یعنی فرانسلرک مصدره دخول ایتدکاری صرده ظهور ایندی .
فرانسلر خطه مصریه دن چیقدقدن صوکره طباعت اور اراده
برمدت توقف اینش ویکری سنه صوکره تکرار ظهور اینشدر .
بوناپارت ۱۲ مایس ۱۷۹۸ تاریخنده شرق اوژرنینه یوورمک
اوژره جماعی ایله بر لکدنه (طلون) دن حرکت ایندیکی وقت
رفاقتنه ، فرانس اردو سنه ترجانلی اینک اوژره مستشر قلر ایله
ارباب علوم و فسوندن بر قاج ذات واردی . ۶ حزیران ۱۷۹۸
تاریخنے قدر علوم و فنون انجمنته اک مقدر رجلان اولق اوژره
یوز المتن یدی اعضا انتخاب اولونمش ایدی .

تاریخ مذکورده بوناپارت اعضا مذکوره دن (موج) ی
طباعت آلات و ادوای ایله عربجیه حروفاتی (بروپاگنیدا
بالفاریقان) دن جلب وایش جیلر ایله اتفاق اینک اوژره اور و پاده
کوندردی . ایکی آی کچه دن هرشی حاضر لانمش و ترتیب اولونان
طبعه ایله آلات و ادوای خطه مصریه دوغرو و یوله چیقارلیشد .
مستشرق شهر (مارسل) اهالی یه توزیع اولنه جق فرانسلر

وار، ۱۵۰ قدر آت بسله یورز ، ۱۲,۰۰۰ طاوشنامز ، ۳۰,۰۰۰
هند طوموزیمز وار . طاووقلر ، کوپکلر و سازمه ده باشقه .
پاستور مؤسسه سی حایه حیوانات جمیتلرینک راضی اوله می جنی
درجده حیوانات ائتلاف ایچیورمی ؟ بوکاده ویریلن جواب وار
شویله جه :

— بوتون حیوانلر تلف اولماز . دوای بولق ایجون مرضی
پک ای تعیین و تشخیص اینک لازم در ، ایکی سندن بری مؤسسه ده
بر مایمون وار ، حالا برحیات در . وابتدا فرنکی یه طوتولدی ،
صوکره حمام تیفوئیدی یه دوچار ایدلی . ۰۰ ینه قورتاولدی
بو جواب ابلری ویرن ذات پاستور مؤسسه سی حقدنه عمومیله
شو سوزلری علاوه اینش :

— صوک سندلرده میقرب فنده ، فن جیانده نه قدر
تدقیقات و ترقیات و قوع بولدیسه بونلرک اسماسی پاستور
اصلی در . دوقور (قوخ) ، «توبرکولین» ی بوسایده
کشف اینش در . دوقور (داوهن) شاربون خسته لغک میقرب و بخ
بو اصول ایله بولش در . دوقور (رو) دیفتری تو قینی بنه پاستور
اصولیه میدانه جیقارمش در . (سیستر) ک ، (ورایت) ک ،
(پوزنیخ) ک ، (هرلیخ) ک ، (مچنی ووف) ک فن عالنده کی
کشفیات و تدقیقاتی ینه بوسایده در . والحاصل پاستور مؤسسه سی
اون طقوز نجی عصر مدنه نک اک مهم بر بتای معرفی در ؛ بازی ده
او بیویک پاستور در ...

بر بولوط ...

— د... د — خام هشیدمه :

فاتحه

... کوک ماوی بنکلرندن باشقه بشیل ، قوبو نتی لکه لری ،
سن جابی و اسر کولکلری وار . او زاقدن کیبه زنکی کی دنونق و ابری ۰۰
قرنده کی باليسز ماوی بنکلری ، خفیف کولکلری مینی برد کوبوک ،
سویلی بر داله کی سجیلر . بوزمان او کریزان بر سحر بولوطیدر .
... بعض دقیقه لری اولور که او زنده اینجہ بر سیس ، انسانک
حلزونی دوندیره جق بر سیس کیریلوب او زانیز . ماوی بنکلری صولار ،
نفی کولکلری فاریشیر ؛ تویل و پارلاق بر قدیمه یه آندیران سطحی
بودالنین سیس آلتنده او قدرده حین درک ! او ، شیدی خزان

اقشاملری سو سلهین ماتعین بر شق بولوطیدر .
... بر زمان کلید که نفی کولکلری ، ماوی بنکلری ، سن جابی
سرینتیلری بردومان ، آغیر ، لوش بردومان قاپلار ، ایچه کوروله مین
اینجه و ریله لری ، خفیف تولاری آراسندن صیحاق ، تازه بر ایکی بلور
قطره سی دوشر . بوزمان کاشانه آغلامق ، آجیلری دوکک ایسته
بر یاغمور بولوطی او قدر آندیرکه .
... ینه بروقت اولور که ، سیاسته ک اوسسر سیس واو لوش دومان
صیریلر . مبذول کونتلله ییقاتان ، پیشل یوصولن آرسندن صیزان

طبعه في سليم و بالخطه جودت المطبوع
مارسل لـ اداره ايتديكى مطبعة فرانز لوك
مارسل لـ مطبوعه مارسل ايدى ، مارسل لـ مطبوعه مارسل حروفه
صرف فرانز سليم ايدى ، فرانز سليم اوزره بديجيت
ديجيت مارسل عاصي و محتر ايدى ، مانويل ايدى ، مانويل
اداره ايتديكى مطبوعه حروفه اسلام ايتديكى وقت حکومت اى
مارسل لـ اداره ايتديكى مطبوعه مارسل رشیدى و هر ايکىنى بردن
مارسل اداره ايجنه باشلاپى .

بو ظاهرات مصرden مغارفه ايجنه وقت جمیت عليه
اعضائىدن (موج) ، (بتووله) ، (فال) و (روزونه) ي
بر لىکه کوتورمى ايدى ، جمیتك ، قسم اعصابى د ۱۸۰۹
کارېتىن مصرden مغارفه ايدركاون درت کون صوکره
اسکندرىدەن دايره راگى اوئىلەر ، بو ئىركى مغارفه مارسل
طباعتك ، كىن مارسلى خام بولىشى .

قاھرەنک تىلىنىتتاقب مارسل مطبوعى الات وادوانى ايله
اسکندرىدەن نقل ايشش و فرانز لوك ايدى مغارفه زمان
ايدىلار لـ قىمعه وضع ايدىشىدە . اوصره دەن سېرىك عددى خىلىشىن
يچىل ئالص اتىشىدى . ۴۹ كەندين عابات يوئىش ولان مذکور
كەنرىك وقسى اختلال انسانىدا مقتولاً ئىلخ اوئىش ورقسى دە
يچىل ئالص ولان اتىشىدە .

قاھرەنک تىلىنىتتاقب مارسل مطبوعى الات وادوانى ايله
اسکندرىدەن نقل ايشش و فرانز لوك ايدى مغارفه زمان
قدر مذکور مطبوعه اسكندرىدە قالشى ايدى .
فرانز لوك خطة مصر يېرى ترك ايدى دەن سوکره مذکور مطبوعه
مارسل ملىكى عادىلدىكى ومارسل لـ انى بوتون آلات وادوانى
ايله آلوب مملكته کوتوردىكى ئىلخ اوئىشىدە .

ذكر اولان مطبىمده طبع اولنان آثارك اسملى موسى
البرت جيمس لـ ايلك اثرنە مندرىجدر . فرانز لوك مصرى
اشفاللىرى انسانىندە مطبوعة مذکورە دە يكىمى دن زىادە اور نشر
اوئىشىدە . يوئىلەن مثال اولەرق زىرە كىلىرىنى ذكر ايدىز :
۱ مطبوعه شرقىدە استعمال اوئىق اوزرة عربى ، تركى
وفارسى . ھا كتاي . مؤلفى مارسل در . اون اىق صحيفى
حاويدر .

۲ قرآن كريم دن مقتطف اوئىق اوزرة فصيح عربى
اوئىق صحيفى محتوىدە . مارسل لـ ايدى . اون اىكى
صحيفى محتوىدە .

۳ Courier d'Egypte

ياسماھارلار ترجىش كەنرىك طبع ادمس و ئاعازىي تۈزۈچ تېرىلەشىدە .
(الىش) سەھىپىزىن مذکور بىانامەلار كىسىرىنى شىر ايدى .
عىلۇرگىزى ئالىختە مەرىپەن ئەلەردىن رىڭىلىكىلى ايدى . مذکور
مطبوعه (مطبىي ائەپەتىچىچە اولوئىدى . (مارسل) دە مدیر لىكى
درەنەمىس ايتدىكى بىر كەنەتىنە (بودوان) نامىندەكى ارتداشى
اىدە اىچىيىچىچە مېرىپەن مېرىپەن سەكىز سەتب وايشىجى واردى .
مطبىعەن ئەلەردىن مەلکەتى ايله فرانز سېچە ، عربىجە و بوئىچە
بر مقدار جىروقات تشكىل ايدىوردى . مطبىعەن حاول اولان
غۇشەن كېلىپى ئاسكىندرىدە صولىيە ۴۰ حىزىران ۱۸۹۷ تارىخىنە
واصل يۈزىنچىن و مطبه دىرەق قاھرە سوق اوئۇنەشىدە . بوناپارت
تەھا اوئىكە (لاپتوپ) د (موج) . خېر كۆنلۈر كۆنلۈر مطبىي ايله
حر و فالك يېشكە خىصوص اولق رىعي زمانە كېمىغانە ورەندىخان
اخىدا اوئۇنەن براين جەتىتە ئەلە جەلسەلىخى ئەندامىزون
داشىپ راسىلىچى ئەخىرا ايجەن اوزرە مناسب بىر بىللەنداكى
تىكلىپ ايجەن و بىر بىللەن (ازىكى) دە باخود اكايىقىن بىر يەدە
داشى ئازىز ئەندەن ئەلە ئەلە ئەلە علاوه بىلدۈردىشى ايدى . فقط بىتون بى
ھەر ئەلىچى جامع بىر بولۇنە مەدىقىنەن مطبوعه جەتىتە ئەلە بولۇنەن
بردن اىكى كۆلۈمەن و ماسافەدە كانى بىر بىللە وضع ايدىلى . بى او
بىر سەخىت ايدى كە ئائىرى ئەخىن قاھرە دە ۲۲-۲۱ ايلول تارىخىنە
اختلال آتىش ئەلەلەن دەن سوکره ادرەك ايدىلە بىلدى .

قاھرە دە ، آئار شەرقى ايله اشتقال ايدى فرانسز مەلۇف بىجلەنە
ظەن مطبىعەر كائىن موسىو البرت جىمس ۱۹۰۷-۱۹۰۶ سەنبلەندە
بۇ ئەجلىس مغارفەدە مصر طباعتك كەن فرانز لوك زەلەنە كەن
محمدلىلى باشانك دورەستە ئالداوالان تارىخى حقىنە اىكى و فەرەنس
ۋىردىكىن سوکره بىبىك ، فى ورسىمىلى اىكى ائر نشر ايتدى .
موسىو البرت جىمس بۇ ئەجلىس ئەجلىس بۇ ئەجلىس بۇ ئەجلىس بۇ ئەجلىس
ھەندە يە طولى صاحبلىرى اوئىق اوزرە اىكى رەجلەن بىحث ايتدى .
بوناپارن بىرى ۱۷۷۵ سەن سەن بىنە فالنس دە تولد و ۱۸۳۴ دە وفات
يېشىن اولان مارك اوول ، دىكىرى ۱۷۷۳ سەن سەن بارسەدە
تولد و ۱۸۵۴ تارىخىنە وفات ايدى زان ژۈزەن مارسەل در .
تاپوليون لـ مطبوعە بـ مارسل ئى ، مأمور ايتدىكىنە و مصى طۈرياغەنە ئە
اول طباعتى ادحال ايدىن و ۳ و ۴ نومرلۇ بىانامەلرى l'orient
ئېلىنىتتاقب ايدىلەن . مارسل اولدىقىي واضحة
اپبات ايدىلەن .

مانويل مارك اوول ايسە فالنس دە كى عالئەسى ايله بوناپارت
آورىسىنە كى مناسبت طولا يېسىلە بوناپارت كەنلىسىنە ۱۷۹۸ سەن سەن
اردوا ئىچىن جىلب اولان مطبوعەنک طابع و مەتمەدىكىنە تعین ايتدى .

(١١٧) ياشنده برباغان

١١٧ ياشنده

پرسیا غافله

بر عصر عمر اولش ، پاشی یوزی بولش اولان انسانلار ، دنیانک نه طرفند او لورسه اولسون ، نوادر خلفت دن او لهرق ، اسلام به رسمیله بوتون جهانگ غرته لیری طرفندن ذکر و اعلان اولونور . صانکه بونکله دیکر انسانلاره تسلیت ور بلیر : اندیشه یه دوشمیکز ، یوز سنه ده یاشایه بیلر سکر ، دنیلیک ایسته نیلر ... عصر دیده مخلوق بالکن ازان می در . انسانلرک طول عمر ایله عمر اویق ده رقبیلری وار ۰۰۰ مثلا پایاگانلار ، پایاگانلرک ، اوتدن بروی ، چوچ یاشا : قلری سوبلنه کلشن در . فقط بوجیفه ده رسمی کوروان « پر محترم » اسمی جسی معلوم اولایان ، چوچ یاشادقلری سوبلنه پایاگانلرک خیالی بر تصویری دکل در . الان برخیات اولان ، واوروبا جرا آند مصورة منک صحیفه لرینه رسمی ده واسی ده کچمش اولان بر شخصیت معروفة در . برباغانک اسمی (قوک) در . اوسترالیاده متکن در . بوتون اویس ترایاده شورت شایمه سی وارد در . پاشی (۱۱۷) در . اوسترالیا غرته لرینک بیاناته کوره (قوک) ۱۷۹۶ سنه سندے بیضه کشای عالم وجود اولش در . سقط وائی « سیدنه » شهری جوازنده ، بر « اوکلیتوس » اغاجک یوکل دالری آزاد سندے برموقع فرخزادر ، بر چفتالک صاحبناک اوغلی ، بومخلوق لطیفی ، اغاجک دالری آزاد سندن داخل حرمسرای عائله ایتش در ... شیمدی یه قدر (قوک) بوعاله ده قالش ، درت بطون کورمیش در . الیوم عینی عائله نک رکن متینی اولان « سارابنهت » اسمدنه بر قادینک ورقیق وائی در . مادام سارابنهت ، سیدنه شهری جوازنده سیلوانیا موقع لطیفنده بوبوک بر او تالک صاحب سی در ، (قوک) ده بو او تالک بلی ددر . مادام سارا ، بر عصر اول بر اغاجک تپه سندن باورو پایاگانی آلان جوچنک اولادی نک اولادی نک اولادندن در .

اختیارلارق م خرمق دیرلر . بر صر زمان ده (قوک) نک شکلی خیلی دن خیلی به دیکندریمش ، لاطافت نوجوانی سندن اثر بر اقامشن ، سالخورده دی اجل مجائب بر شکله قویعش در . کوزل توبلری دوکولش ، دریی بورو شمش ، غاغاستک اوست قسی او زماش در . فندق قیروب یه مدیکنندن پادم ازموسی قواننده یوموشاخ خیر ایشی شیرله بسلمکده

اول طرفه سدن اون بش کونده بر نشر اولونور دی .

[مانویل زماننده یالکر او توز نومرسی چیقمشدی ۰]

La Décade Egyptienne ۴ رساله ادبیه

و اقتصادیه سی

۵ کوز خسته لئی و کیفت تداویسی حقنده کی کتاب .

مؤلفی دوقتورد سافاریزی در .

چیچک خسته لئی اعلان نامه سی . عربجه و فرانسرج در .

لصاحی دوقتوردیزینت در .

۷ فرانسه جهوری نظام نامه سی

۸ فرانسیزلر انتعمال ایمک او زره عربجه اجر و میه و سائزه

فرانسیزلر مصره ادخال ایتدکری آنار ایچنده مصر علمانی

طباعت قدر تدهیش ایدن هیچ برشی اولان مشدی . قوریه دیجیت

خرتمسنه ۱۳ شباط ۱۸۰۱ تاریخی تسعه سندے یعنی فرانسیزلر خدمه

مصریدن مفارقلرندن اوج آی اول واقع اولان نشریاتی بوكا دلیلر .

مذکور نسخه دنیلیبورکه (الدیوان الوطی) اعضالری ؛

ایچنر نده (الشیخ المهدی الکبیر) و (الشیخ الفیومی) و سائزه

مساعی ایتش ایدی .